

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/171/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817203969
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5817203969.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu: R. A., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XX/X, T. Q. K., zastúpený spoločnosťou: KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Trojičné nám. 122, Tvrdošín, IČO: 36 851 574, proti žalovanej: mal. N. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom J. č. XXX/XX, W., zastúpená zákonnou zástupkyňou: Y. Y., nar. X.XX.XXXX, bytom J. č. XXX/XX, W., zastúpená splnomocneným zástupcom: JUDr. Slavomír Bachynec, advokát, R. XXX, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 7C/28/2017-70 zo dňa 23. apríla 2018 v súvislosti s opravným uznesením Okresného súdu Námestovo č.k. 7C/28/2017-141 zo dňa 3. júna 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu v súvislosti s opravným uznesením p o t v r d z u j e.

Žalovanej p r i z n á v a vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia vlastníckeho práva k ním označeným nehnuteľnostiam titulom vrátenia daru vo vzťahu k žalovanej zamietol. Žalovanej priznal vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %. Žalobca je otcom maloletej žalovanej, nehnuteľnosti na žalovanú previedol darovacou zmluvou z 26.5.2011. Žalovaná označila podanú žalobu za účelovú s tým, že žalobca sa jej ako otec svojským spôsobom pomstí. Záleží len na ňom, akým smerom ovplyvní jej vzťah voči nemu ako otcovi. Po odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti sa s ním spočiatku stretávala, avšak na stretnutiach otec stále hovoril o jej matke i napriek tomu, že jej to prekážalo. Z tohto dôvodu stretávanie s otcom obmedzila. Záujem o žalobcu podľa jeho tvrdenia neprejavila ani v čase jeho choroby. S poukazom na ust. § 630 Občianskeho zákonníka a výsledky vykonaného dokazovania prvoinštančný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol s prihliadnutím na úspech žalovanej v spore.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. Vytýkal, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že žalovanej daroval spoluvlastnícky podiel k bytu na presvedčanie matky žalovanej, ktorá sa obávala, že v prípade jeho smrti by ju jeho dcéry z prvého manželstva vyhnali z bytu. Avšak žalobca bol sám presvedčený, že to tak bude lepšie a chcel zabezpečiť pre žalovanú ako svoju dcéru a jej matku bývanie. Skôr, ako žalobca opustil byt, ktorého kúpu financoval výlučne on sám, ho matka žalovanej odhlásila z trvalého pobytu a správanie žalovanej voči nemu ako otcovi sa zmenilo do tej miery, že jej správanie hrubo porušuje dobré mravy. Žalobcu odmieta, nekomunikuje s ním, odmieta sa s ním stretávať, nezaujíma ju jeho zdravotný stav. Uvedené žalobca

veľmi zle znáša, najmä preto, že sa nikdy nedopustil ničoho, čím by žalovanej ublížil, prečo by ho mala nenávidieť, mať k nemu negatívny postoj a dokonca ho odmietat'. Viackrát žalovanú vyzval na stretnutie s ním, na jeho výzvy nereagovala. Do spisu doložil SMS správy, z ktorých je podľa neho zrejmé, že žalovaná si otca neváži, neváži si nič z toho, čo pre ňu urobil, nekontaktovala ho ani počas choroby, z čoho usúdil, že jej je ako otec ľahostajný a potrebuje ho len na to, aby jej platil výživné. Žiadal preto rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že odvolanie otca je bolo doručené až v polovici októbra 2018. Súd právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku vyznačil ku dňu 15.6.2018. Rozhodnutie súdu je tak právoplatné a nie je prípustný riadny opravný prostriedok, čo je dôvod na odmietnutie odvolania. Pre prípad, že by však odvolanie bolo podané včas, uviedla, že neobsahuje žiadne skutočnosti, ktoré by súdu neboli známe. Rozsudok súdu považuje za správny a riadne odôvodnený po skutkovej aj právnej stránke a žiadala ho ako správny potvrdiť.

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu bolo podané včas v rámci plynutia 15-dňovej zákonnej lehoty na podanie odvolania. Trval na názore o tom, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a zotrval na odvolacom návrhu.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu v súvislosti s opravným uznesením ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

6. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie v dostatočnom rozsahu odôvodnil.

7. Za podstatné pre rozhodnutie vo veci odvolací súd považuje, že podľa § 630 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Úvahy o aplikovateľnosti ustanovenia § 630 OZ sa musia vždy odvíjať od posúdenia všetkých osobitností konkrétneho prípadu individuálne, teda je vždy potrebné skúmať a hodnotiť skutočnosti a tiež okolnosti súvisiace s postojmi žalovanej a jej prejavmi vo vzťahu k žalobcovi. V rozsudku Najvyššieho súdu SR z 21. augusta 1997 sp. zn. 3Cdo/191/1996 je vyjadrený názor, že predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného alebo len jeho samotná nevďačnosť, ale také správanie sa, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Rovnako v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 30. januára 1998 sp. zn. 2Cdo/81/1997 je vyjadrený právny záver, že predpokladom úspešnej požiadavky na vrátenie daru je len také správanie sa obdarovaného, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Pri posudzovaní, konkrétneho správania sa treba vychádzať z toho, či ide o porušenie dosahujúce značnú intenzitu alebo ide o porušovanie sústavné, ktoré svojim trvaním, priebehom, váhou a pôsobením nadobudlo povahu hrubého porušenia. Toto negatívne správanie sa musí prejavovať objektívne, nepostačuje iba subjektívny pocit a úsudok darcu.

8. Vychádzajúc z uvedeného a dokazovaním zisteného skutkového stavu, zohľadniac predovšetkým vek maloletej žalovanej, ktorá mala v čase podania žaloby XX rokov, považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že správanie maloletej k žalobcovi v rozhodnom čase pre uplatnenie práva žalobcu na vrátenie daru bolo predovšetkým ovplyvňované správaním sa žalobcu vo vzťahu k nej. Je potrebné si uvedomiť, že v prípade žalovanej ide o dieťa, nie o dospelú osobu, preto naplnenie predpokladov na vrátenie daru v zmysle § 630 OZ je potrebné hodnotiť odlišne ako v prípadoch, kedy sa v podstate povedané takáto sankcia uplatňuje voči dospelšej osobe. V prvom rade dieťaťu nie je možné vytýkať, že si neváži, čo pre ňu žalobca urobil, nakoľko pokiaľ sa o ňu ako rodič staral, je to jeho zákonná povinnosť. To, že jej daroval dar v podobe podielu na nehnuteľnosti a matka žalovanej mu následne zrušila v nehnuteľnosti trvalý pobyt, nesúvisí so správaním žalovanej voči žalobcovi a takúto okolnosť ani nemožno v neprospech žalovanej hodnotiť.

9. Maloletá žalovaná si vzhľadom na svoj vek ako dcéra žalobcu prirodzene neuvedomuje a nevie ani oceniť hodnotu daru, ktorý otec darovacou zmluvou na ňu previedol. Mimo toho, že v predmetnom byte býva spoločne s matkou, iné výhody, ako to, že predmetný byt pre ňu predstavuje domov, nepociťuje, tak, ako si neuvedomuje ani povinnosti, ktoré jej prípadne z vlastníctva k tomuto bytu vyplývajú.

10. Za podstatné považoval odvolací súd zdôrazniť, že tak ako žalovaná nemôže byť nástrojom na riešenie konfliktov medzi žalobcom a jej matkou, či už počas spoločných stretnutí žalobcu s maloletou, prípadne prostredníctvom inej formy kontaktu, nemôže byť ani nástrojom na doriešenie majetkových vzťahov, do ktorých žalobca spoločne s matkou žalovanej maloletú žalovanú prostredníctvom darovacej zmluvy vtiahli.

11. Žalobca na jednej strane vytýka žalovanej, že oňho nejaví záujem, je jej ľahostajný, odmieta ho. Na druhej strane sám proti nej podal žalobu o vrátenie daru a pred žalovanou sa nevhodne vyjadruje na adresu jej matky napriek tomu, že táto je pre ňu momentálne najbližším človekom, na ktorého je citovo naviazaná. Aktuálny postoj žalovanej vo vzťahu k žalobcovi odvolací súd preto posúdil ako prostý nevďak, ktorý nie je dôvodom na vrátenie daru a ktorý sa možno pribúdajúcim vekom maloletej a životnými skúsenosťami zmení. Momentálne však nemožno spravodlivo od nej požadovať, aby vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vedela posúdiť a odhadnúť dôsledky svojho správania k žalobcovi ako k otcovi.

12. V nadväznosti na uvedené sa odvolací súd stotožnil s postupom prvoinštančného súdu, pokiaľ žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Jeho rozhodnutie ako správne potvrdil a žalovanej ako úspešnej účastníčke v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

13. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)